

© Editura EIKON

București, Str. Smochinului nr. 8, sector 1,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

ISBN: 978-606-711-839-1

Foto copertă: Cristian Lixandru

Tehnoredactor: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

Teodora Gheorghe

ÎNTÂMPLĂRI DESPRE NICIODATĂ

7 povești neobișnuite despre singurătate

E I K O N

București, 2018

Marea din sertar

Mă țin închisă. Nici nu mai știu de cât timp. Trebuie să rezolv un puzzle. Soțul meu e un om ciudat. Uneori mă întreb dacă există cu adevărat, atât de rar îl văd. Atunci când îmi apare în fața ochilor, mă întreabă unde am rămas cu puzzle-ul. E grăbit, mereu pe fugă. Nu știu nici unde se duce, nici cu cine vorbește în afară de mine.

Când ne-am cunoscut eu aveam treisprezece ani și el treizeci și șase. Fugisem de la orfelinat. El fuma un trabuc la un colț de stradă. M-a adoptat și mi-a dat un nou nume: Katia. Bănuiesc că așa o chema pe marea lui iubire. După ce am împlinit optsprezece ani mi-a spus că îi plac mâinile mele și m-a cerut în căsătorie. Nu eram fiica lui prin lege, așa că nimeni nu s-a împotrivit. Nimeni din partea lui, adică două mătuși și un frate care veneau rar pe la noi. Am acceptat să-i fiu soție pentru că așa mi s-a părut de cuviință atunci. Nu cunoșteam sensul măritişului, așa cum nu cunoșteam nici lumea exterioară. Soțul meu m-a ținut mereu zăvorâtă în casa moștenită de la o rudă îndepărtată. Am primit o educație severă, în spiritul erei victoriene. Am trecut prin sute de meditari și profesori. Astfel am învățat o sumedenie de lucruri despre viață. Odată, profesoara mea de istoria artei a vrut să mă ia cu ea. A fost cât pe ce să ne strecurăm amândouă pe ușa de la intrare, dar el ne-a găsit. De atunci n-am mai văzut-o pe doamna profesoară pășind în casa soțului meu.

Ne-am căsătorit în secret într-o capelă improvizată într-una din încăperile casei. Prin „secret” mă refer la realitatea

Revenind la ușa de la intrare. La insistențele mele, a existat și un martor al uniunii noastre, meditatorul meu de greacă veche, un bătrânel pe jumătate orb. Nu știu cum trebuie să arate preoții, dar al nostru semăna cu o morsă, chel și cu doi dinți lungi și caraghioși. Purta niște ochelari închiși la culoare, ceea ce mi s-a părut destul de ciudat, având în vedere că în capela noastră nu pătrundea niciun fel de lumină. Când a ajuns la promisiunea mea, mi-a aruncat o privire stranie din spatele ochelarilor și a vorbit încet, ca pentru sine. L-am întrebat ce a spus și l-am rugat să repete, dar pe urmă mi-am amintit că nu trebuia decât să murmur: „da” și ceremonia era încheiată.

După căsătorie ne-am mutat neașteptat în țara natală a soțului meu. A fost prima dată în cinci ani când am văzut frânturi din lumea de afară prin fereastra mașinii și apoi din trenul care ne-a condus la castel. Am admirat peisajele cu pomi înfloriți, femeile vorbărețe și copiii care desenau șotronul pe asfalt, magazinele, gările și casele cu acoperișuri cărămizii. Nu mi-a venit să cred câtă frumusețe am ținut departe de mine. De fiecare dată când am încercat să-l descopăr pe soțul meu în legătură cu întemnițarea mea, am primit același răspuns:

— Vrei să te întorci înapoi pe străzi, să te găsească fieștecine moartă într-un șanț? Eu te las, dar ai să sfârșești cumplit. Știu ce zic, am trecut prin multe. Viața e crudă, mai ales pentru orfani. Nu-ți sunt eu de ajuns? Nu mă port frumos cu tine?

Castelul se întinde pe o suprafață imensă ce seamănă cu o cocoasă de cămilă. Dacă te uiți la el de aproape ai impresia că se revarsă asupra ta, ca un val uriaș. În funcție de unghiul în care îl măsoară diferite forme. Uneori seamănă cu o barcă, alteori cu profilul unei femei în vârstă. Așa mi-am dat seama că nu e chiar o construcție obișnuită. La început am fost împietrită de frică. Cu timpul, m-am obișnuit cu bizareriile lui și ale soțului meu. Nu e ușor să fii soția unui magician (e doar umila mea deducție, el nu a recunoscut că s-ar

ocupa de vrăji), dar traiul la castel are avantajele lui. Pot să mă plimb în sute de camere. Nimic special, în aparență, doar că sunt camere mobile. E un termen pe care l-am inventat special pentru ele și înseamnă că au capacitatea de a-și modifica forma și conținutul de la o zi la alta. Nu intru niciodată în aceeași cameră per se. Mereu găsesc ceva schimbat. Cu toate astea, sunt unele camere ce par a mă ademeni în pântecul lor iar și iar.

Oricât de fascinant aș găsi acest lucru, mă apasă o groază permanentă la gândul că nu voi termina puzzle-ul. Probabil că asta e prețul pentru minunățiile pe care mi le oferă. Soțul meu nu mi-a arătat nici o dovadă de afecțiune, nici nu m-a sărutat măcar. Dormim și mâncăm separat. Așteaptă să termin ce am început ca să mă ducă în luna de miere. Ce-o mai fi și asta, el știe.

Am colecționat până acum patru sute cincizeci și șase de bucați. Toate extrem de diferite între ele, ceea ce îmi îngreunează considerabil sarcina. Am primit doar două indicii. Piese cu mai mult de trei colțuri se vor suda între ele. La final, toate piesele, în număr de o mie, vor alcătui imaginea celei mai de preț amintiri a soțului meu. (Oare fac și eu parte din amintirile lui?). După zeci de nopți albe, am reușit să dibuiesc partea de sus a imaginii – un far clădit pe o insuliță. La poalele lui se întinde un dig. În stânga, un pescăruș își întinde aripile în zbor. În loc să fie încântat de eforturile mele, bărbatul meu îmi zâmbește trist și mă bate pe umăr. Probabil asta e felul lui de a mă încuraja. Nu va fi fericit decât atunci când puzzle-ul e desăvârșit. Sau poate nici atunci... De la o vreme a devenit tot mai posac. Îl aud cum trănțește obiecte și mormăie într-o limbă necunoscută. Mă sperie. Nu-mi mai adresează mai mult de câteva cuvinte. E tras la față. Înainte să plece îmi spune că trebuie să cumpere lemne pentru focul din sobă, ace de gămlie sau naftalină pentru hainele mele roase de molii. Sunt pretexte, cu siguranță.

Am o certitudine înfricoșătoare: într-un an o să dispar. Mi-e teamă că o să mă omoare, așa că m-am apucat să țin un jurnal. În el consemnez felul în care mi se dezvăluie piesele, ziua în care scriu, precum și alte indicii subtile ale existenței mele ca ființă umană. Dintr-un motiv la fel de bizar ca cel pentru care m-a pus să-i rezolv enigma, soțul meu a agățat un calendar în holul cel mare. Acolo își notează timpul ce se scurge. Uneori îl surprind fixând calendarul cu ochi îndurerați.

Camera cu miros de scorțișoară. 1 ianuarie

Camera cu uși secrete, care miroase a nisip, naftalină și scorțișoară. Dacă mă uit pe fereastră, mă văd pe mine la vârsta de șapte ani și închid repede, de teamă să nu fiu chemată. E doar o iluzie, desigur, o fetiță din fum și aer, dar seamănă leit cu mine. Nu știu ce i-aș spune dacă mi-ar vorbi. Se joacă mereu cu o minge portocalie. E cea pe care i-a dăruit-o educatoarea ei, Stela, de ziua ei.

În odaia cu draperii în care intri mișcând o statueta de la locul ei, câteva siluete fumurii valsează. Le privesc pe furiș. De la etaj se aude un pick-up vechi: „Bine ai venit, Katia... bine ai venit în Sala fantomelor. Aici servim nimicuri în cești de porțelan și nu purtăm nume. Vino, ți-am păstrat un loc pe fotoliul de lângă sobă.”

Mă așez pe fotoliu și parcă mă scufund în adâncul lui de catifea. Mă proptesc de brațele lui ca să nu alunec în el. Pe o măsută din apropiere mă îmbie o ceașcă aburindă. Dau să beau, dar e goală. Din fericire, pe fundul ei se formează încet-încet una din piesele de puzzle. O culeg și o bag în buzunarul de la pantaloni. De la o vreme mă îmbrac doar cu pantaloni ca să nu-mi mai agăț rochiile. Dintr-o dată, Dalí iese dintr-un ceainic. Știu că este el, marele pictor, pentru că am învățat despre el în ultima mea oră de istoria artei.

— Nu te-ai fi așteptat la asta, nu? Îmi surâde ironic.
— Nu, i-am răspuns, fericită că am în sfârșit cu cine mă conversa.

— E cam cald aici. Nu pot picta nici măcar un pătrat.
— Dar pătratele nu sunt specialitatea ta, maestre. Și m-aș mira ca exact tu să n-ai inspirație.

Dalí își răsuțește mustața și o folosește pe post de pensulă, desenând cu ea un cap de câine.

— Câinele andaluz? îl iscodesc eu.

— Hm, mai degrabă soacră-mea.

— Am o curiozitate. Cum ți-a venit ideea pentru celebrul tău tablou „Persistența memoriei”? M-a fascinat întotdeauna maniera în care ai sugerat trecerea ireversibilă a timpului, spaima secundelor care ni se preling printre degete, în vreme ce noi dormim un somn neînțeleș.

— Îmi place de tine, ești fată deșteaptă, dar te înșeli amarnic. N-am vrut să redau trecerea timpului. Pur și simplu m-am trezit într-o dimineață și mi-am făcut o omletă. Mi s-a scurs pe farfurie – o făcusem prea moale, deși sincer să fiu, Gala cumpăraseră niște ouă stricate deunăzi. Imaginea omletei moi s-a suprapus peste ceasul de deasupra aragazului. Înțelegi acum?

Dau din cap ascultătoare. Dalí își suflecă mânecile cămășii albe. Desenează o girafă în flăcări.

— E foarte cald aici... n-ai un pahar de apă?

— Nu. Și mie mi-e sete. Am vrut să beau din ceașca asta, dar e goală. Aici mă aflu în Sala Fantomelor?

— Așa mi s-a spus și mie, doar că n-am întâlnit până acum o fantomă.

Aș vrea să-i spun adevărul, dar mi-e teamă să nu-l jignesc. Dalí-cel-iluzoriu își continuă pictura tacticos. Mi-e foarte sete, așa că părăsesc încăperea. În urma mea vocea de la pick-up îngână o melodie: *The warmth of your smile still lingers in my spoon...*

Soțul meu nu mă iubește. De asta sunt sigură. Am citit destule cărți ca să-mi fac o părere despre ce înseamnă iubirea. Descartes o definește ca: „o pasiune care poate să fie excitată intens în noi, fără ca să ne dăm seama, absolut deloc, dacă obiectul sau ființa umană care o cauzează este bună sau rea”. Michelangelo, mai naiv, o numește „aripa dăruită de Dumnezeu sufletului, pentru ca să urce până la El”. Azi votez pentru definiția lui Descartes.

În camera asta se întâmplă ceva cu mine... cum să spun, e ca o plăcere dureroasă. Când ajung în dreptul tabloului cu tânărul brunet, mă străbate un fior pe șira spinării și mi se strânge stomacul. Tabloul e nesemnat, dar e realizat în stilul pânzelor pictate de bunicul meu. Am avut un bunic înainte să mă dea la orfelinat. El mă iubea, deși uneori mă confunda cu o fetiță finlandeză pe care o cunoscuse într-una din vizitele lui în țările nordice. Îi scriam indicii despre mine pe câte un șervețel și i-l strecuram în palmă când adormea. Uneori îl urmăream cum le citește, cu ochii în lacrimi. Mă îmbrățișa atât de blând, însă după câteva clipe ma striga Helină.

Totuși, nu e el autorul tabloului. Nu, aici e mână de femeie. Se vede din tușele catifelate și culorile calde. Tânărul ăsta îmbrăcat în haine simple a fost logodnicul cuiva, obiectul afecțiunii vreunei fete care căra ulciorul la fântână. L-am poreclit Hans. Are nasul ușor cârn și fantoma unei mustăcioare îi umbrește buza. E o excepție în rândul celorlalți duci și prinți care ornează pereții camerei, poate de aceea ei îi aruncă ocheade pline de dispreț. Un baron olandez tot încearcă să-și părasească tabloul ca să ajungă la Hans, să-l izgonească. Speră că va intra în posesia a două domenii (fiecare ramă înseamnă o proprietate). Planul îi eșuează negreșit, baronul alegându-se ba cu un genunchi julit, ba cu brațele parțial decolorate – ceea ce e dezastruos, pentru că verdele smarald e socotit o

marcă a prestigiului social. De-a lungul pereților se regăsesc și câteva portrete de contese și trei prințese aproape identice, cu peruci argintii și rochii umflate cu crinolină. Ele nu-l disprețuiesc; dimpotrivă, visează la el în secret. Câteodată le pândesc din spatele unei perdele cum își acoperă buzele timid și chicotesc, în timp ce irișii lor sunt ațintiți asupra tânărului.

Nu pricep de ce, dar mi-e drag de Hans și mi se pare că-mi zâmbește doar mie. Ne asemănăm într-un fel ciudat, ca și când am fi două figurine de ceară zămislite de același artist. Și el e captiv într-un loc din care nu poate evada. Dacă îmi mijesc ochii, portretul lui devine cel al unui bărbat de patruzeci de ani, puțin cocoșat, dar la fel de frumos și melancolic. Poartă un pardesiu elegant și pantofi negri, de lac. Nu-mi mai zâmbește, dar îmi face cu mâna. Peste trupul lui zvelt au crescut anii ca iedera. Aș răspunde cu drag chemării lui din micuța lume zugrăvită în ramă, însă magia castelului are limitele ei. Îmi lărgesc orbitele și atunci redevine tinerelul în straie țărănești. Îi mângâi chipul brăzdat de soare cu degetul mic, ca nu cumva să-l lovesc. Lui îi istorisesc gândurile mele tainice. Chiar dacă sunt încredințată că soțul meu are iscoade peste tot, știu fără vreo umbră de îndoială că în tabloul cu Hans nu-și permite să pătrundă. În condiții de maximă intensitate emoțională, creația își clădește o existență proprie, eludând creatorul.

Item: treizeci și patru de piese în spatele unor baronese.

Camera de-a v-ați ascunselea. 4 martie

Păpușile astea nu vor deloc să-mi spună unde se ascunde piesa de puzzle. Se hlizesc aiurea și mă îndeamnă să mă joc cu ele de-a v-ați ascunselea. O dată, de două ori, de trei ori, gata! Îmi ajunge, mai ales că sunt atât de previzibile. Sue Anne se pitește mereu sub baldachin, iar Tina se face covrig și se fu-

rișează în coșul de răchită. În schimb, când îmi vine mie rândul, nici una nu mă găsește. Răscolesc camera în disperare, răstoarnă vase, sparg bibelouri, strică linoleumul, fac găuri în dușumea. Eu, scoasă din sărite, tușesc tare, cu subînțeles. Draperiile nu prea îmi sunt de folos; picioarele îmi rămân descoperite până la genunchi. Ele tot nu mă zăresc. Târziu abia, când orologiul sună din camera ceasurilor, Yvonne exclamă, veselă:

— Uite-o acolo!

Celelalte păpuși se îngrămădesc peste mine și chiuie. Mă rog de Fani să-mi dea piesa pentru că am mare nevoie de ea, dar ea clipește din genele ei de plastic și mă ia peste picior:

— Încă o tură, încă o tură!

Azi e a noua oară când mă joc de-a v-ați ascunselea.

Camera poezilor uitați. 15 aprilie

— Iar mă ustură pagina 7. Aș zice că sunt de vină greșelile de ortografie, dar parcă e altceva. Ce pot să spun, sunt ca o simfonie neterminată. În fond și la urma urmei, a fost vreo simfonie terminată vreodată? Toată lumea crede că o carte nu poate cunoaște mai multe decât autorul, iar autorul meu nu a avut răbdare să asculte vreo simfonie de la cap la coadă, așa că nu se poate pronunța în privința sfârșitului. Iar vorbesc fără sens. Mda, sunt o carte fără experiență, este primul interviu pe care îl acord.

Vorbește tărăgănat, ca să mă oblighe să o ascult. Pe alocuri abia o aud. E o carte de poezie cu vers alb, căreia abia îi mai distingi titlul din pricina prafului. Pe raftul ei sunt sute de astfel de cărți rătăcite, cu autori de care nu am auzit până acum (și, slavă Domnului, am citit muuult). Mă fac comodă pe un scaun și o las să-mi istorisească povestea ei, luând notițe în jurnal. Doar-doar mi-o zice la final pe unde să dau de

piesa mea de puzzle. În ultima vreme sunt din ce în ce mai obosită, aș dormi un veac.

— Am amintiri vagi ale perioadei intrauterine, când autorul meu concepea ideea de a mă scrie. Eram o idee ce se zbătea între doi neuroni zbârciți. Mă situam separat de celelalte sertare ale minții, care aveau un caracter ultrasecret. Din când în când, câte o domniță în rochie purpurie mă arunca tocmai în colț, unde îmi țineau companie amintirile gârbovite sau triste. În acel loc sordid, îmi jeleam ne-nașterea. Câteva zile creatorul meu uita de mine și în întreaga încăpere a minții se perinda un parfum greoi, pesemne al domniței insolente. Ideile mai îndrăznețe ale altor proiecte începeau să se legene apatic, îmbătate criță de mireasmă și încercând să se înghesuie în neuronii-mamă, convinși că viața lor nu mai are nici un rost. Pe urmă parfumul se risipea și amintirile triste se iveau din nou. Odată cu ele, am plutit și eu pe valul care m-a adus la țărnul existenței. În faza embrionară eram deja câteva sute de idei, mai mult sau mai puțin conectate logic. Uneori îmi strigam ideile secundare care se ascundeau adesea prin diferite unghere. Am devenit, în cele din urmă, un plan elaborat, pus pe hârtie. De curând am descoperit că am o identitate proprie. Aici C.T. (prefer să îi păstrez anonimatul) m-ar contrazice, pretinzând exclusivitate. E atât de previzibil... Am început să îmi gândesc singură câte o pagină-două. Nu se pot bucura toate cărțile de un asemenea atu. Majoritatea sunt leneșe și ascultătoare ca un cățeluș. Nu tu un epitet în plus, nu tu o metaforă cu spirit de aventură.

Ațipesc. Glasul cărții guralive e suav, ca o adiere de primăvară. Mă trezesc peste câteva minute. Se pare că n-am pierdut nimic important.

— După cum spuneam, pagina 7 îmi cam dă de furcă. Primele pagini sunt cele mai sensibile, mereu se îmbolnăvesc și uneori frazele le dispar. Sunt paginile unde C.T. a întemnițat-o pe domnița în rochie purpurie. Săc! Acum nu se mai

Res leagănă nimeni adulmecându-i parfumul de naftalină. Sunt unele cuvinte, ca „bunătate”, „speranță”, „lapte”, „mustăți”, care au început să migreze într-o manieră alarmantă, dând vina pe cuvintele mai mari care le tratează ostil. O dată „Singurătatea” (se cuvine să o scriu cu literă mare, altfel s-ar putea să mă trezesc cu mâncărimi la cotor) i-a facut vânt „bucuriei”, de n-a mai văzut-o nimeni vreo sută de pagini. Există un cuvânt care se ia de toată lumea, dar nu îl pot pronunța pentru că literele își schimbă mereu poziția. În zilele bune sună cam așa: „aldsenoçtiptgah”. Sunt tristă. Îmi amintesc tinerețile mele. Omulețul cu ochelari groși plângea și mă ștergea cu piele de căprioară, ca să nu uit că odinioară paginile mele au trăit alături de astfel de ființe.

Hai că începe să mă impresioneze. Are darul povestirii.

— Deși nu îmi este îngăduit, am să-ți citesc un pasaj: „Zâmbetul ei a născut în mine o grădină de flori de mac/ și-ti-am că iubirea mă va învălui ca o pasăre a paradisului”. Mi-e milă de el. Ce-i drept, nu sunt o carte prea iubitoare. Pe lista mea iubirea este undeva sub pâinea cu marmeladă și deasupra unturii de pește. Încă un pasaj: „Astăzi am aflat că timpul nu se petrece odată cu mine. El este deja acolo, eu nu fac decât să îl urmez spre Infinit”. Niciodată nu am înțeles ce este Infinitul, dar cel mai probabil este un fel de cenaclu râvnit de omuleții cu ochelari groși. Din păcate paginile mele devin tot mai lipsite de noimă. Pe zi ce trece, se îngreunează, nu mai alunecă cum trebuie, nu mai sunt lizibile ca altă dată. Parcă m-ar fi cuprins o amorțeală. Dintr-o dată, tăcere. Nici un tremur, nici o migrație, nici un susur frazeologic, nici măcar un guturai epic. Suntem multe aici cu aceeași soartă: cărți și poeți uitați. Draga mea, îți mulțumesc pentru răbdarea ta. Iată și ceea ce cauți.

Undeva, între paginile ei gălbejite, mi se dezvelește piesa cu numărul patru sute nouăzeci și unu. Sunt mulțumită. Puzzle-ul se apropie de jumătate. Marea se arată, cu valuri

înspumate și deosebit de ingenios pictate, ca în tablourile lui Aivazovsky. Și câteva fire din părul cuiva. Încă nu-mi dau seama care este cea mai frumoasă amintire a soțului meu.

— Da, da, o să ies la pensie pe post de lemn de cireș. În fond și la urma urmei, e mai de folos un foc decât o miorlăială poetică.

O las să sporovăiască și mă îndrept spre următoarea cameră.

Camera cu miros de scorțișoară (din nou). 22 mai

Fetița de la fereastră a mai crescut. Trebuie să aibă acum vreo nouă ani. I-au apărut mici pistrui pe obraz. Îmi arată un loc unde găsesc zece piese. Sunt obosită. Pick-up-ul mă ajută să mă relaxez. Acum cântă o bătrână. Cred că e o romanță din tinerețea ei. Vorbește despre un strigoi care i s-a arătat în chip de morar și a cucerit-o, după care a abandonat-o. Ea l-a căutat în cimitirul de lângă sat, dar nu l-a găsit. Legenda spune că i-a cântat în fiecare noapte, sperând să-l convingă s-o lase să i se alăture în lumea morților.

Aș vrea să-mi fac curaj să o strig pe fetiță, dar mi-am uitat numele. Întreaga mea personalitate se reduce tot mai mult la Katia, numele pe care mi l-a dat soțul meu. Oare cine e Katia? Mi-o imaginez îmbrăcată într-o haină de blană albă, de urs polar, ca frumoasa Crăiasă a Zăpezii. Se plimbă pe un ren și se îndulcește cu halva și rahat turcesc.

Notă: cuverturile și perdelele nu mai miros a scorțișoară, ci a vanilie.

Item: încă zece bucăți.

P.S. zero fantome.